

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

100 steg till Finlands framtid

Sammanställning av
Finlands steg-medborgarsamtalet

VASA DEN 31 AUGUSTI 2017

100 STEG TILL FINLANDS FRAMTID

En serie medborgarsamtal, *Finlands steg*, arrangerades år 2017 för att fira det självständiga Finlands hundraårsjubileum. Samtalen hölls på olika håll i Finland och bland utlandsfinländare.

Vid över 30 tillställningar dryftades vad som kommer att hända i Finland under de följande hundra åren, hur man eftersträvar ett bra liv och vad man tillsammans kan göra för de kommande generationernas väl. Samtalen koordinerades av Kansanvalistusseura, och i genomförandet deltog medborgarorganisationer och medborgarinstitut från nästan alla landskap och utomlands.

Mot en ny samtalskultur

Under *Finlands steg*-samtalen sökte man med hjälp av medborgarna svar på frågor som även experter och myndigheter ofta kämpar med. Deltagarna svarade med att formulera lösningar till ett bra liv utifrån förändrade värderingar och praktisk handling.

På evenemangen utövades en jämlik, öppen dialog. På det sättet öppnades dörrar mot framtiden. Under samtalet dämpades samhällets spänningar. Man tog steg mot en värld där det är möjligt att lyssna till avvikande synsätt och samarbeta mellan medborgarna.

Under tillställningarna användes *World Cafe* -metoden som är inriktad på jämlika möjligheter till idéskapande och påverkan.

I början av tillställningen fick deltagarna en inledning till temat genom anföranden av experter. I smågrupperna bidrog facilitatorn till att samtalet förlöpte smidigt och att alla i gruppen fick möjlighet att uttrycka sina tankar. Avslutningsvis antecknades gruppernas idéer och deras popularitet avgjordes genom omröstning. De lokala rösterna räknades ihop, och de mest populära och praktiska förslagen valdes ut och publicerades på nätet för alla att rösta om.

När du läser denna sammanfattning av samtalet kan du fundera över dina egna metoder att ta tag i saker och använda lösningarna till ett bra liv i din egen vardag. Hur agerar du tillsammans med andra på ett lokalt och globalt konstruktivt sätt?

Vasas steg

Vasa är en universitetsstad med 66 000 invånare och centrum för finlandssvensk kultur vid Bottniska viken. Det svenskspråkiga samtalet om regionens och hela Finlands framtid arrangerades i augusti.

Bildningsalliansen och Svenska folkskolans vänner stod värd för samtalet som 13 personer deltog i.

Samtalet började med inledningsvideor om framtidens stora samhällsfrågor av **Marjatta Bardy**, facklitterär författare och forskningsprofessor emerita, och **Erkka Laininen**, expert inom hållbar utveckling och utbildning.

Den första samtalsfrågan löd: "Hur ser vi till att alla har samma möjligheter att eftersträva ett bra liv?"

Mycket tid gick åt till att fundera över frågan vad som utgör ett bra liv och vad lycka är för något. Deltagarna var överens om att svaret på den frågan är mycket individuellt. En konkret sak som deltagarna föreslog var att man måste jobba aktivt för att motverka avskärmningen. De ansåg att dagens människa är alldeles för individinriktad, vilket leder till att vi inte kan ta oss an samhället, kulturen och andra människor på rätt sätt. I stället för att skapa en ny kultur måste vi jobba med den vi har och göra den tillhörande och inkluderande.

Digitalisering sågs som en enorm möjlighet men också någonting som kan öka risken för större klyftor. Mycket kommer att bero på individerna själva. Ett problem är att det är så svårt för unga att få jobb, vilket leder till osäkerhet och håglöshet som kan bli förlamande.

Som ett lösningsalternativ formulerades: "Vi ska bibehålla och utveckla tillgängligheten till utbildning, sjukvård och rättssystem. Vi ska skapa en ny kultur som gör att detta kan förverkligas t.ex. genom bildning." Den andra gruppen formulerade sina tankar så här: "Motverka avskärmning genom att skapa tid för möten, avskaffa måsten och rädslor. Vara nöjda med det vi har och uppfostra till förnöjsamhet."

Den andra frågan löd: "Hur kan vi agera just nu för att de kommande generationerna ska må bra?"

Samtalet kom in på politik och miljö. Enligt diskussionsdeltagarna är det viktigt att staten inte beskattar och byråkratiserar bort civilsamhället, tredje sektorn. Olika typer av rörelser som för samman människor ansågs viktiga. Först och främst skulle vi behöva hitta en gemensam vision för framtiden och sedan agera därefter. Vi måste kräva demokrati, inte bara "placebodemokrati". Vissa trodde till och med att det kanske krävs en större kris för att vi ska hitta en gemensam vision.

Deltagarna ansåg att utbildningen i Finland är bra, men det skulle behövas en starkare koppling till naturen. Världen har emellertid ändrats och gårdagens utbildning passar inte in på dagens värld. Vi kan inte gå tillbaka och inte heller fortsätta att använda samma gamla verktyg.

Vägen till ett enklare liv diskuterades också. Vi måste flytta oss bort från konkurrens och ekonomisk tillväxt och jobba för en bättre miljö och naturskydd. Vi skulle också aktivt behöva jobba för att hindra kärnvapenkrig t.ex. genom inlägg och debatter, för misslyckas vi med det har ingenting annat någon betydelse. Därför behöver vi jobba på att bemöta andra och skapa förtroende på det globala planet.

Som lösningsidéer formulerades de naturrelaterade "Arbeta för fred och ren miljö" och "Bibehåll Finlands naturresurser" samt "Bibehåll ett aktivt medborgarsamhälle".

Den tredje frågan löd: "Vad kan vi konkret göra idag på vårt eget område, i vår egen kommun, för att alla ska ha ett bra liv under de närmaste hundra åren?"

Vi ska jobba aktivt med att överföra det bästa av vårt kultur- och bildningsarv till unga generationer.

Kommunen måste börja tänka mera självförsörjande. På kommunnivå kan man göra ganska stor skillnad men på den nationella nivån är så mycket låst i olika system. Via maten kan man ganska snabbt skapa en förändring, för det påverkar alla och har också en direkt koppling till naturen. Närproducerad mat ger även mera arbete och arbetsplatser. Man borde prioritera tillgång till närnatur, närskog och kulturvärden. Vi måste tänka mera på klimatet. Det som fungerade förr gör kanske inte det idag. Vi behöver se över hur allt korrelerar med miljön i dag, hur vi t.ex. bygger hus.

Samtalet berörde även medborgarlönen och var medlen till det skulle tas ifrån.

Som lösningsidé formulerades: "Glöm dig själv, ta ansvar för att överföra det bästa av vårt kulturarv till kommande generationer", "Större självförsörjning gällande mat, energi och konsumtionsvaror" och "Värna om kultur och miljö".

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Bildningens försvarare

Kansanvalistusseura arrangerade medborgarsamtalen som en del av 100 steg till Finlands framtid, ett projekt under jubileumsåret för Finlands självständighet. Under alla medborgarsamtal dryftades vad man borde göra för att livet i Finland om hundra år skulle vara bra. Projektet finansierades av Kansanvalistusseura, statsrådets kanslis Finland 100-program, Alfred Kordelins stiftelse, Svenska Kulturfonden, Kulturfonden för Sverige och Finland samt Utrikesministeriets Europainformation.

Kansanvalistusseura har sedan 1874 försvarat bildning som det värdefullaste i samhället. Bildning ger färdighet att leva med respekt för andra och miljön och skapar förutsättningar för ett aktivt medborgarskap. Som expert i vuxenutbildning, utbildare och serviceproducent främjar Kansanvalistusseura allas rätt till livslångt lärande.

kvs.fi

Ett flertal medborgarinstitut, högskolor och medborgarorganisationer på olika håll i Finland och bland utlandsfinländare deltog i genomförandet av samtalsserien:

Medborgarinstitutens förbund MiF
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry
Finland-samfundet
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Borgå medborgarinstitut
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV Svenska Studiecentralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen